ΔΡΑΜΑΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΔΕΣΠΟΣ ΜΑ'Ι'ΝΟΤΗΣ

Ἐκεῖνο τὸ φθινοπωρινὸ πρωΐ—ἦταν 20 Σεπτεμβρίου 1835—ἕνα πλῆθος ἀπὸ καΐκια ἔφευγαν μὲ ὁλάνοιχτα πανιὰ ἀπ' τὸ λιμάνι τῆς Τεργέστης καὶ μόλις ἔβγαιναν στὸ πέλαγος, σκόρπιζαν πρὸς ὅλες τὶς διευθύνσεις.

Ἑβδομάδες ὁλόκληρες ἡ κακοκαιρία τὰ εἶχε κλείσει στὴν Τεργέστη καὶ τώρα ἐπωφελοῦντο τῆς καλοκαιρίας γιὰ νὰ φύγουν καθένα γιὰ τὸ μέρος ποὺ προωρίζοταν.

Ἀνάμεσα σ' ὅλα ἐκεῖνα τὰ καΐκια, ξεχώριζε ἕνας μικρὸς δρόμωνας μὲ δυὸ κατάρτια καὶ μὲ Ἑλληνικὴ σημαία, τὴν σημαία μὲ τὴν ὁποία εἶχαν πολεμήσει ὁ Κανάρης κ' ὁ Τομπάζης.

Ἦταν τὸ καΐκι τοῦ καπετὰν Δέσπου Μαϊνότη ἀπ' τὴ Χίο καὶ τραβοῦσε γιὰ τὸν Πειραιᾶ.

Σὲ μιὰ γωνία τῆς πρύμνης του ἦσαν καθισμένοι κ' ἀπελάμβαναν τὸ πανόραμα τῶν γύρω ἀκτῶν ἕνας ἄνδρας ψηλόσωμος, μὲ ἀρρενωπά, ἡλιοκαμένα χαρακτηριστικὰ καὶ μιὰ γυναῖκα, νεαρωτάτη, νόστιμη καὶ λιγερή. Ἦταν ὁ καπετὰν Δέσπος Μαϊνότης καὶ ἡ γυναῖκα του Γαβριέλλα, ποὺ χθὲς μόλις εἶχαν στεφανωθῆ στὴν Τεργέστη καὶ τώρα πήγαιναν νὰ ἐγκατασταθοῦν στὸν Πειραιᾶ. Ὁ καπετὰν Δέσπος ἦταν ὁ προστάτης τῆς Γαβριέλλας, ὁ μόνος ἄνθρωπος ποὺ εἶχε αὐτὴ στὸν κόσμο. Πρὶν ἀπὸ δώδεκα χρόνια, ὅταν ἦταν ἀκόμα μικροῦλα, τεσσάρων χρόνων μόλις, τὴν εἶχε βάλει σ' ἕνα μοναστῆρι καλογραιῶν στὴν Τεργέστη, καὶ πήγαινε σὲ κάθε ταξεῖδι του καὶ τὴν ἔβλεπε.

Ὅσο μεγάλωνε ἡ Γαβριέλλα, τόσο ὠμόρφαινε καὶ σιγὰ-σιγά, μὲ τὴν πάροδο τῶν ἐτῶν, ὁ καπετὰν Δέσπος ἔνιωσε τὴν καρδιά του νὰ χτυπᾶ τρυφερὰ γι' αὐτὴν κ' ἀπεφάσισε νὰ τὴν παντρευθῆ. Ἡ Γαβριέλλα, ποὺ δὲν εἶχε γνωρίσει ἄλλον ἄνδρα στὴ ζωή της ἀπ' αὐτὸν καὶ ποὺ ἀπὸ μικρὴ τὸν συμπαθοῦσε, δέχτηκε μὲ χαρά της νὰ τὸν στεφανωθῆ καὶ νὰ τοῦ ἀφιερώση τὴ ζωή της.

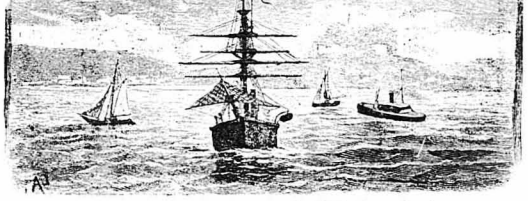

Καὶ τώρα κάθονταν ἐκεῖ, στὴν πρύμνη τοῦ καΐκιοῦ, χειροπιασμένοι, γλυκοκουβεντιάζοντας ὧρες ἀτέλειωτες, καὶ δὲν ἔφυγαν παρὰ μόνο γιὰ λίγη ὥρα, γιὰ νὰ πάνε στὴν καμπίνα τους νὰ φᾶνε καὶ νὰ ξαναγυρίσουν στὴν ἴδια θέσι.

Ἀργὰ ὅμως κατὰ τὸ ἀπόγευμα τὸ πρόσωπο τοῦ καπετὰν Δέσπου ἐσκυθρώπιασε καὶ τὰ μάτια του ἔψαχναν ἐπίμονα κ' ἀνήσυχα τὸν ὁρίζοντα.

Ἡ Γαβριέλλα τὸν ρώτησε περίεργα :

—Τί ἔχεις, Δέσπο : Σοῦ συμβαίνει τίποτε ;

—Ὄχι, τίποτε, ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος γιὰ νὰ τὴν καθησυχάση. Μὴν ἀνησυχῆς. Ἀλλὰ τὸ καλύτερο ποῦχεις νὰ κάνης, εἶνε νὰ πᾶς στὴν καμπίνα νὰ πλαγιάσης, γιατὶ ἐγὼ πρέπει νὰ προσέξω τὸ δρόμο τοῦ καΐκιοῦ.

Ἡ Γαβριέλλα ὑπάκουσε κ' ὁ Δέσπος πῆγε κοντὰ στὸν τιμονιέρη. Εἶχε τοὺς λόγους του ποὺ ἀνησυχοῦσε. Πέρα στὸν ὁρίζοντα εἶχαν φανῆ μερικὰ μαῦρα ἴστοπλα σύννεφα, ποὺ ἦσαν προμήνυμα καταιγίδος καὶ ποὺ ὁλοένα μεγάλωναν. Ἕνας νοτιᾶς, ποὺ ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ γινόταν δυνατώτερος, ἔσπρωχνε τὸ καΐκι ἔξω ἀπ' τὸ δρόμο του....

Ἀριστερά τους εἶχαν τώρα τὴν ἀπόκρημνη, βραχώδη ἀκτὴ ἑνὸς νησιοῦ.

—Ποιὸ νησὶ εἶν' αὐτό; ρώτησε ὁ καπετάνιος τὸν τιμονιέρη.

—Ἡ Λαγκόστα.

—Ἀναθεματισμένο νησί! φώναξε ὁ Δέσπος καὶ τὸ πρόσωπό του ἔγινε ἀκόμη πιὸ σκυθρωπό. Κατόπιν διέταξε μὲ τὴ δυνατή του φωνὴ τοὺς ἄνδρες :

—Ὅλοι στὶς θέσεις σας! Κάργα τὰ πανιά! Κι' ἐσύ, πρόσθεσε ἀπευθυνόμενος στὸν τιμονιέρη, βάλε ὅλα τὰ δυνατά σου γιὰ ν' ἀπομακρυνθοῦμε τὸ γρηγορώτερο ἀπ' τὸ καταραμένο αὐτὸ νησί.

Καταραμένο!... Ὅλοι οἱ ναυτικοὶ τὸ θεωροῦσαν καταραμένο τὸ νησάκι αὐτὸ καὶ τὸ ἀτέφευγαν ὅσο μποροῦσαν περισσότερο. Πρῶτα-πρῶτα γιατὶ ἡ ἀπόκρημνη ἀκρογιαλιά του καὶ οἱ ἀμέτρητοι ὕφαλοι ποὺ τὸ τριγύριζαν ἦσαν γι' αὐτοὺς πολὺ ἐπικίνδυνοι. Κ' ἔπειτα γιατί, σύμφωνα μὲ μιὰ παμπάλαια παράδοσι, οἱ σημερινοὶ κάτοικοί του ἦσαν ἀπόγονοι λεπρῶν σταυροφόρων ποὺ τοὺς εἶχαν ρίξει σ' αὐτὸ τὸ ἔρημο νησὶ οἱ σύντροφοί τους, ὅταν γύριζαν ἀπ' τὴν Ἱερουσαλὴμ στὴν Εὐρώπη.

Ἀλλὰ ὁ καπετὰν Δέσπος εἶχε κι' ἄλλους λόγους γιὰ νὰ τὸ ἀποφεύγη. Κάποια τραγικὴ ἀνάμνησι....

Ὡστόσο ὁ τιμονιέρης ὑπάκουσε στὴ διαταγὴ τοῦ καπετάνιου του κι' ἀπομάκρυνε τὸ καΐκι ἀπ' τὸ καταραμένο νησί. Ἀλλὰ δὲν εἶχε προφτάσει νὰ διανύση οὔτε δυὸ μίλλια, ὅταν μιὰ δυνατὴ θύελλα, ποὐρχόταν ἀπ' τὶς Ἰταλικὲς ἀκτές, πλάκωσε μανιασμένη κ' ἔκανε νὰ τρίξη ὁλόκληρο τὸ καΐκι.

—Μάϊνα ὅλα τὰ πανιά! φώναξε ὁ καπετὰν Δέσπος.

Ἡ διαταγή του ἐκτελέσθηκε στὴ στιγμή. Συγχρόνως ὅμως ἡ θύελλα ἄρχισε νὰ σπρώχνη τὸ καΐκι πρὸς τὶς Δαλματικὲς ἀκτές, πρὸς τὴ Λαγκόστα, τὸ ἀναθεματισμένο νησί.

Ἤσαν χαμένοι!... Ἔπλεαν ὁλοταχῶς κατεπάνω στὴ Λαγκόστα καὶ στοὺς τρομεροὺς ὑφάλους της.

Αὐτὴ τὴν ὥρα οἱ κάτοικοι τοῦ νησιοῦ τραβοῦσαν καθένας γιὰ τὸ σπίτι του. Ὁ παπᾶς ὅμως εἶδε τὸ καΐκι ποὐρχόταν κατεπάνω στὸ νησὶ καί, σύμφωνα μὲ μιὰ παλαιοτάτη συνήθεια τῶν Λαγκοστιανῶν, ἄρχισε νὰ χτυπᾶ τὶς καμπάνες τῆς ἐκκλησίας.

Οἱ νησιῶτες κατάλαβαν ὅτι κάποιο καΐκι κινδύνευε κ' ἔτρεξαν στὴν ἀκρογιαλιά, ἔρριξαν μερικὲς ἀπ' τὶς βάρκες τους στὴ θάλασσα καί, κωπηλατῶντας μ' ὅλη τὴ δύναμί τους, τράβηξαν γιὰ τὸ καΐκι.

Μ' ἀλλοίμονο!... Τὸ κακὸ ἔγινε μέσα σὲ λίγες στιγμές! Τὸ καΐκι τοῦ καπετὰν Δέσπου ἔπεσε μ' ὁρμὴ ἀπάνω σὲ μερικοὺς ὑφάλους, καρφώθηκε ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς κι' ἄρχισε νὰ κάνη νερά....

Ἀπὸ τοὺς δώδεκα ἄνδρες τοῦ πληρώματος ποὺ πήδησαν στὴ θάλασσα, σώθηκαν ὁ καπετάνιος μὲ τὴ γυναίκα του καὶ ἄλλοι ὀχτώ. Τὸν καπετάνιο μὲ τὴ γυναίκα του τοὺς φιλοξένησε ὁ παπᾶς τοῦ νησιοῦ καὶ τοὺς ἄλλους ὀχτὼ ὁ μάστρο-Φελίτσε, ποὺ ἦταν ὁ πλουσιώτερος στὸ νησί.

Ἡ οἰκογένεια τοῦ μάστρο-Φελίτσε ἀπετελεῖτο ἀπὸ τὴ γυναῖκα του, ἀπ' τὰ πέντε παιδιά του, πέντε ρωμαλέα μεγαλόσωμα παλληκάρια, κι' ἀπὸ μιὰ γυναίκα ξένη, Ἑλληνίδα, τὴν κυρὰ Εὐφημία, ποὺ μιὰ νύχτα, πρὶν ἀπὸ ἕντεκα ἢ δώδεκα χρόνια, εἶχε βρεθῆ ξαπλωμένη, μισοαναίσθητη, στὴν ἀκροθαλασσιά, μὲ μιὰ βαθειὰ πληγὴ στὸ στῆθος. Ὁ μάστρο-Φελίτσε τὴν εἶχε περιμαζέψει, τὴν εἶχε νοσηλέψει, κι' ὅταν πειὰ γιατρεύτηκε ἡ πληγή της, τὴν κράτησε στὸ σπίτι του καὶ τὴν θεωροῦσε πειὰ μέλος τῆς οἰκογενείας του.

Δὲν εἶχε περάσει πολὺ ὥρα ποὺ οἱ ναυαγοὶ ναῦτες εἶχαν συγκεντρωθῆ στὸ σπίτι τοῦ μάστρο-Φελίτσε καί, περιστοιχισμένοι ἀπὸ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας του, καθόντουσαν γύρω ἀπὸ τὸ τζάκι ξηραίνοντας τὰ ροῦχα τους, ὅταν στὴν ἐξώπορτα ἀκούστηκαν γρατσουνίσματα καὶ φασαρία. Ἕνας ἀπὸ τοὺς γιοὺς τοῦ οἰκοδεσπότη κατέβηκε κι' ἄνοιξε. Τότε ὥρμησε μέσα ἕνας σκύλλος. Μυρίζοντας διαρκῶς τὸ πάτωμα, ὥρμησε ἀπάνω στοὺς ναῦτες, τρίβοντας ζωηρὰ τὴ μουσοῦδα του στὰ στήθη τους.

—Μπᾶ! Ὁ σκύλλος τοῦ καραβιοῦ! φώναξαν χαρούμενοι ἐκεῖνοι.

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἡ κυρὰ Εὐφημία φώναξε :

—Ἀλῆ! Ἀλῆ!

Ὁ σκύλλος γύρισε πρὸς τὸ μέρος της, τὴν κύτταξε γιὰ μιὰ στιγμὴ — μιὰ στιγμὴ μονάχα — ἔπειτα ὥρμησε πρὸς αὐτὴν καὶ ἄρχισε νὰ τῆς γλύφη τὰ χέρια καὶ νὰ τρίβεται ἀπάνω της.

Τότε ἡ Εὐφημία ρώτησε τοὺς ναυαγούς:

—Τίνος εἶνε τὸ καΐκι;

—Τοῦ καπετὰν Δέσπου Μαϊνότη!

—Ἄ!.....

***

Ὅταν ξύπνησε τὴν αὐγὴ ὁ καπετὰν Δέσπος, δὲν εἶδε τὸν παπᾶ ὁ ὁποῖος τὸν φιλοξενοῦσε.

—Σήκω! εἶπε στὴ γυναίκα του. Σήκω νὰ πᾶμε νὰ βροῦμε τοὺς ναῦτες μας νὰ τοὺς βάλουμε, μὲ τὴ βοήθεια τῶν νησιωτῶν, νὰ τραβήξουν τὸ καΐκι ἀπ' τοὺς ὑφάλους καὶ νὰ τὸ ρυμουλκήσουμε ὥς τὴν Πόλα γιὰ νὰ τὸ ἐπισκευάσουμε. Βιάζουμαι νὰ φύγω τὸ γρηγορώτερο ἀπ' αὐτὸ τὸ ἀναθεματισμένο νησί.

Τράβηξαν καὶ οἱ δύο γιὰ τὸ σπίτι τοῦ μάστρο-Φελίτσε, ὅπου βρῆκαν καὶ τὸν παπᾶ.

Ὁ μάστρο-Φελίτσε κι' ὁ παπᾶς, μόλις εἶδαν τὸ Μαϊνότη ν' ἀνεβαίνη τὴ σκάλα, ἔτρεξαν νὰ τὸν προϋπαντήσουν καὶ τοῦ εἶπαν :

—Καπετάνιε, ἔχουμε νὰ σοῦ μιλήσουμε ἰδιαιτέρως. Ἄς περάση ἡ γυναῖκα σου μέσα, κοντὰ στοὺς ναῦτες, κ' ἐσὺ ἔλα μαζύ μας στὸ διπλανὸ δωμάτιο νὰ κουβεντιάσουμε.

Ἔτσι κ' ἔγινε.

Ἀλλὰ δὲν εἶχαν καλὰ-καλὰ καθήσει ἀκόμα, ὅταν ἡ πόρτα ἄνοιξε καὶ μπῆκε μέσα ἡ Εὐφημία.

Ὁ Μαϊνότης, μόλις τὴν εἶδε, πετάχτηκε ὀλόρθος κ' ἔγινε κατακίτρινος. Ἐκείνη τὸν κύτταξε μιὰ στιγμή, μὲ μιὰ παράξενη λάμψη στὰ μάτια της, κ' ἔπειτα τοῦ φώναξε:

ΠΑΛΗΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΜΙΑ ΕΙΚΟΝΑ ΠΛΗΡΩΜΕΝΗ ΜΕ... ΔΥΟ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥΣ!...

Ὁ στρατηγὸς τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος Σούλτ, ὁ ὁποῖος συνετέλεσε ἀπουδαιότατα στὴ νίκη τῶν Γάλλων κατὰ τὴ μάχη τοῦ Ἀουστερλίτς, εἶχε μιὰ θαυμασία συλλογὴ εἰκόνων ποὺ τὶς εἶχε φέρει ὅλες ἀπὸ τὴν Ἱσπανία. Μεταξὺ τῶν εἰκόνων αὐτῶν ὑπῆρχε καὶ μία ὡραιοτάτη τοῦ Μουρίλλο, μὲ τὸν τίτλο «Ὁ Παραλυτικός», ἡ ὁποία εἶχε μιὰ πολὺ περίεργη ἱστορία.

Μιὰ μέρα ὁ Σούλτ ἔφτασε, μαζὶ μὲ ὁλόκληρο τὸ σῶμα ποὺ διοικοῦσε, ἱπτρὸς σ' ἕνα μεγάλο Ἱσπανικὸ μοναστῆρι, ὅπου ζήτησε τροφὴ καὶ κατάλυμα γιὰ τοὺς στρατιῶτας του. Οἱ καλόγηροι ἀναγκάσθηκαν νὰ ὑπακούσουν καὶ νὰ τοὺς προσφέρουν φιλοξενία. Τὴν ἄλλη μέρα ὅμως ὁ στρατηγὸς ἐπληροφορήθη ὅτι εἰκοσιδύο γρεναδιέροι ἀπέθαναν κατὰ τὸ διάστημα τῆς νυκτός, γιατὶ εἶχαν πιῆ δηλητηριασμένο κρασί. Ἔπειτα ἀπὸ μιὰ προχειρη ἀνάκρισι, ἀπεδείχθη ὅτι τὸ ἔγκλημα αὐτὸ τὸ εἶχαν διαπράξει οἱ καλόγηροι. Τότε ὁ Σούλτ ἐκάλεσε ὅλους τοὺς μοναχούς, οἱ ὁποῖοι ὑπερέβαιναν τοὺς ἑκατό, καὶ τοὺς εἶπε :

—Μοῦ φαρμακώσατε εἰκοσιδύο στρατιῶτες, θὰ κρεμάσω κ' ἐγὼ ἄλλους τόσους. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ξέρω ἀπὸ ποῦ ν' ἀρχίσω, θὰ ρίξω κλῆρο !

Μετὰ τὴν κλήρωσι, οἱ εἰκοσιδύο καλόγηροι, τοὺς ὁποίους κατεδίκασε ἡ τύχη, σταθῆκαν στὴ γραμμὴ καὶ τοὺς ἐπέρασαν στὸ λαιμὸ τὴ θηλειά. Οἱ διστυχισμένοι ἐκεῖνοι παρακαλοῦσαν νὰ τοὺς δοθῆ χάρις, ἀλλὰ ὁ στρατηγὸς ἔμενε ἄκαμπτος στὶς ἰκεσίες των. Ἐνῶ ὁ δήμιος ἦταν ἕτοιμος ν' ἀρχίση τὸ ἔργο του, ἕνας εὐτραφέστατος καλόγηρος, ἀπὸ τοὺς μελλοθανάτους, ἔκαμε νόημα στὸν Σούλτ νὰ πλησιάση καὶ ὅταν πῆγε κοντά του, τοῦ εἶπε :

—Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἡγούμενος τοῦ μοναστηριοῦ κι' αὐτὸς ποὺ στέκεται κοντά μου εἶνε ὁ πνευματικός. Εἴσθε λοιπὸν ἀποφασισμένος νὰ θανατώσετε μ' ἕναν τέτοιο ἐπονείδιστο θάνατο δυὸ ἀνωτέρους ἐκκλησιαστικοὺς λειτουργούς ;

Σ' αὐτὰ τὰ λόγια ὁ στρατηγὸς ἀπάντησε μὲ ἀδιαφορία καὶ σκληρότητα Τότε ὁ ἡγούμενος, βλέποντας ὅτι δὲν κατώρθωνε τίποτε, τοῦ εἶπε στ' αὐτὶ πολὺ σιγά:

—Σ' αὐτὸ τὸ μοναστῆρι ὑπάρχει ὁ «Παραλυτικὸς» τοῦ Μουρίλλο, τὸν ὁποῖον ὡς τώρα ἔκρυβα ἀπὸ κάθε βέβηλο μάτι. Ἂν ὅμως χαρίσετε τὴ ζωή, ἐμένα καὶ τοῦ πνευματικοῦ, ὡς ἀντάλλαγμα θὰ σᾶς δωρήσω τὴν εἰκόνα αὐτή.

Ὁ Σούλτ δὲν ἔφερε καμμιὰ ἀντίρρησι. Κι' ἀφοῦ περίμενε κ' ἐκρεμάστηκαν ἕνας-ἕνας οἱ ἄλλοι εἴκοσι καλόγηροι, ἐλευθέρωσε τοὺς δυὸ τελευταίους. Ἔτσι ὁ Σούλτ ἔγινε κάτοχος τοῦ «Παραλυτικοῦ» τοῦ Μουρίλλο, ὁ ὁποῖος ἔσωσε τὴ ζωὴ διὸ καλοθρεμμένων Ἱσπανῶν καλογήρων!...

—Αἴ, Δέσπο, κατετὰν Δέσπο Μαϊνότη ! Ξαφνιάζεσαι ποὺ μὲ βλέπεις μπροστά σου; Οἱ νεκροὶ ζωντάνεψαν γιὰ νὰ σοῦ ζητήσουν λόγο.

—Δὲν σὲ γνωρίζω, ἀτοκρίθηκε ἐκεῖνος μὲ τρεμάμενη φωνή.

—Μὲ γνωρίζεις καὶ μὲ παραγνωρίζεις, κατετὰν Δέσπο. Εἰμ' ἐγὼ ἡ ἴδια ποὺ, πρὶν ἀπὸ δώδεκα χρόνια, ταξείδευα μὲ τὸν ἄνδρα μου καὶ τὸ παιδί μου γιὰ τὴν Τεργέστη. Θυμᾶσαι ; Μιὰ νύχτα ποὺ τὸ καΐκι σου βρισκότανε ἐδῶ κοντά, σκότωσες τὸν ἄνδρα μου γιὰ νὰ τοῦ πάρης τὰ λεφτά του, μοῦδωσες καὶ μένα μιὰ μαχαριὰ στὸ στῆθος καὶ μὲ πέταξες στὴ θάλασσα. Ἡ μοῖρα ὅμως, καθὼς βλέπεις, δὲν θέλησε νὰ μ' ἀφήση νὰ πεθάνω. Τὰ κύματα μ' ἔρριξαν στὴν ἀκρογιαλιά, ὅπου μὲ περμάζεψαν καλοὶ ἄνθρωποι. Καὶ τώρα, κακοῦργε, δολοφόνε, πές μου τί ἔκανες τὸ παιδί μου, τί ἔκανες τὸ ἀγγελοῦδι μου, τὴ Γαβριέλλα μου;

Ἡ Εὐφημία μιλοῦσε τόσο δυνατά, ποὺ ἀκουγότανε στὸ διπλανὸ δωμάτιο. Καί, σὲ κάποια στιγμή, ἄνοιξε ἡ πόρτα καὶ μπῆκε μέσα ἡ γυναῖκα τοῦ κατετάνιου.

Καταπτοιμένη ἡ Γαβριέλλα, μὲ φωνὴ τρεμουλιάρικη, ρώτησε τὸν ἄνδρα της δείχνοντας τὴν Εὐφημία:

—Εἶνε ἡ μητέρα μου ;...

Ἡ δυὸ γυναῖκες κύτταξαν ἡ μιὰ τὴν ἄλλη καὶ εἶδαν πὼς ἔμοιαζαν καταπληκτικά.

—Μάνα μου ! φώναξε ἡ Γαβριέλλα.

—Κόρη μου ! τραύλισε συγκινημένη ἡ μητέρα της.

Καὶ ρίχτηκαν ἡ μιὰ στὴν ἀγκαλὰ τῆς ἄλλης.

Ἐπωφελούμενος τῆς συγκινήσεως ποὺ εἶχε κυριεύσει τοὺς παρισταμένους ὁ Δέσπος Μαϊνότης, βγῆκε σιγὰ-σιγὰ ἔξω. Ἔπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα τὸν βρῆκαν κρεμασμένο σ' ἕνα δένδρο, ἐκεῖ κοντά, μὲ τὸ ζωνάρι του!...

.....

Τρεῖς μῆνες ἀργότερα, ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς Λαγκόστας εἶχαν κατεβῆ στὴν ἀκρογιαλιὰ καὶ μὲ δάκρυα στὰ μάτια τους ἀποχαιρετοῦσαν τὴν κυρὰ Εὐφημία καὶ τὴ Γαβριέλλα, ποὺ μὲ τὸ καΐκι τους — τὸ καΐκι τοῦ Δέσπου Μαϊνότη ποὺ εἶχε ἐπισκευασθῆ καὶ ποὺ ἦταν δικό τους πειά — ἔφευγαν γιὰ τὸν Πειραιᾶ...

(Ἀπὸ τὸ Ἰταλικό).

ΣΤΗ ΦΩΤΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΘΑΝΑΤΟ

ΗΡΩΪΣΜΟΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Γυναῖκες ποὺ πολεμοῦν, ποὺ ἀνδραγαθοῦν, ποὺ θριαμβεύουν. Ἡ περιπετειώδης ζωὴ τῆς Μαρίας Θηρεσίας. Μέσα στὴ φωτιὰ καὶ στὶς σφαῖρες. Ἕνας θηλυκὸς... λοχίας ! Τὸ ἡρωϊκό του κατώρθωμα. Πῶς ἀπεκαλύφθη τὸ φύλο του, κλπ·

Ὑπερβαίνοντας τὶς σαράντα ἡ Γαλλίδες ἐκεῖνες στὶς ὁποῖες ἀπενεμήθη κατὰ διαφόρους καιροὺς τὸ παράσημο τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς γιὰ τὰ ἡρωϊκά τους κατορθώματα.

Μεταξὺ αὐτῶν ξεχωρίζει ἡ Μαρία Θηρεσία, ἡ ὁποία ἦτο ἀδελφὴ τοῦ Ἐλέους. Ἐτραυματίσθη γιὰ πρώτη φορὰ ἀπὸ σφαῖρα τηλεβόλου στὰ 1854, κατὰ τὸν Κριμαϊκὸ πόλεμο, ἐνῶ ἐπεριποιεῖτο τοὺς τραυματίας.

Ἔπειτα ταυματίσθηκε σοβαρὰ στὴ Μαγέντ, μετὰ ἕνα χρόνο. Ὅταν ἔγινε καλά, ἀκολούθησε πάλι τὰ Γαλλικὰ στρατεύματα κ' ἔλαβε μέρος στὸ Γαλλογερμανικὸ πόλεμο, ὅπου ἔλαβε ἀρκετὲς πληγὲς διὰ ξίφους!....

Τὸν καιρὸ ποὺ βρισκόταν στὸ Τονκὶν κ' ἐνοσήλευε τοὺς τραυματίας στὸ ὕπαιθρο, ἔπεσε κοντά της μιὰ σφαῖρα τηλεβόλου, ἡ ὁποία, ἂν ἔσκαζε, θὰ σκότωνε πολλούς. Ἡ Μαρία Θηρεσία ὅμως, χωρὶς νὰ χάση καθόλου τὴν ψυχραιμία της, ἄρπαξε τὴ σφαῖρα καὶ τὴν μετέφερε σὲ ἀπόστασι ὀγδόντα μέτρων περίπου!... Ἐπειδὴ δὲ καταλάβαινε ὅτι πλησιάζε ἡ στιγμὴ τῆς ἐκρήξεως, ξαπλώθηκε κάτω πρηνής. Ὅταν ἔσκασε σὲ λίγο ἡ σφαῖρα, βρῆκαν τὴ Θηρεσία ἐλαφρὰ τραυματισμένη εὐτυχῶς, καὶ τὴν μετέφεραν ἀμέσως στὸ νοσοκομεῖο. Μετὰ τὴ θεραπεία της, ὁ στρατηγὸς τὴν ἐκάλεσε ἐνώπιον τοῦ παρατεταγμένου στρατεύματος καὶ τῆς ἀπένειμε τὸ παράσημο τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς, ἐνῶ οἱ ὁπλῖται ἐξηπωκραύγαζαν ἐνθουσιωδῶς. Ἡ ἡρωΐδα, ἡ ὁποία εἶχε γενατίσει γιὰ νὰ δεχθῆ τὸ τιμητικὸ μετάλλιο, σηκώθηκε κατασυγκινημένη καὶ εἶπε μὲ συστολὴ στὸ στρατηγό :

—Ἐπτρέψατέ μου τώρα, στρατηγέ, νὰ ἐπιστρέψω κοντὰ στοὺς ἀσθενεῖς μου...

Καὶ ξαναπῆγε στὰ πεδία τῶν μαχῶν.

Ἀρκετὰ δραματικὴ ἐπίσης εἶνε καὶ ἡ ἱστορία ποὺ θὰ διηγηθοῦμε παρακάτω.

Ὅταν οἱ Γάλλοι πολεμοῦσαν στὰ 1808 ἐναντίον τῶν Ἄγγλων στὴν Πορτογαλία, παρετηρήθη, ἔπειτα ἀπὸ κάποια μάχη, ὅτι ὁ διοικητὴς κάποιου Γαλλικοῦ συντάγματος ἔλειπε. Τότε πετάχθηκε ἕνας λοχίας, τὸν ὁποῖο ὅλοι στὸ σύνταγμα τὸν ἤξεραν μὲ τὸ ὄνομα «ὁ ὡραῖος λοχίας», καὶ πρότεινε νὰ πᾶνε νὰ τὸν βροῦν.

Ἐπειδὴ ὅμως κανένας ἀπ' τοὺς συντρόφους του δὲν ἔδειχνε διάθεσι νὰ τὸν ἀκολουθήση, ὁ νεαρὸς λοχίας διευθύνθηκε μόνος του στὸ πεδίο τῆς μάχης καὶ κατώρθωσε ν' ἀνακαλύψη τὸ συνταγματάρχη βαρειὰ πληγωμένο. Τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ ἑτοιμαζόταν νὰ τὸν σηκώση, ἔτυχε νὰ περνοῦν ἀπὸ κεῖ ἔφιπποι δυὸ ἀξιωματικοὶ τοῦ Ἀγγλικοῦ στρατοῦ. Ὁ λοχίας ἐπυροβόλησε καὶ τὸν μὲν ἕνα ἐξ αὐτῶν τραύματισε, τὸν δὲ ἄλλον ἐτραυμάτισε. Ὁ τραυματισθεὶς Ἄγγλος ἀξιωματικὸς ἐπυροβόλησε ἐναντίον του καὶ τὸν ἐπλήγωσε ἀρκετὰ σοβαρά. Ὁ «ὡραῖος λοχίας», παρ' ὅλους τοὺς πόνους τῆς πληγῆς του, κατώρθωσε νὰ πιάση τὰ ἄλογα τῶν δύο ἀξιωματικῶν καὶ προσπαθοῦσε νὰ ἀνεβάση σ' ἕνα ἀπ' αὐτὰ τὸν πληγωμένο συνταγματάρχη, χωρὶς νὰ τὸ κατορθώνη.

Ἐν τῷ μεταξὺ κατέφθασαν ἐκεῖ καὶ ἄλλοι Γάλλοι στρατιῶται, οἱ ὁποῖοι παρέλαβαν τοὺς δύο τραυματίας καὶ τοὺς μετέφεραν στὸ νοσοκομεῖο. Ἀλλὰ τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ χειρουργὸς ἐκάλεσε τὸν «ὡραῖο λοχία» νὰ γδυθῆ γιὰ νὰ τοῦ ἐξετάση τὴν πληγὴ ποὺ εἶχε στὸ στῆθος, ἐκεῖνος ἐπρόβαλε ἐπίμονη ἄρνησι. Ἐπειδὴ ἐξακολουθοῦσε νὰ ἀρνῆται, οἱ νοσοκόμοι τοῦ ἔβγαλαν διὰ τῆς βίας τὴν καταματωμένη στολὴ καὶ ἀτεκαλύφθη ὅτι ὁ «ὡραῖος λοχίας» ἦταν... μιὰ γυναῖκα ! Κατόπιν δὲ τῶν σχετικῶν ἐρωτήσεων, ἀναγκάσθηκε νὰ ὁμολογήση ὅτι ὠνομαζόταν Βιργινία Γκερσιὲ καὶ ὅτι εἶχε καταταχθῆ στὸ στρατὸ ἀνταλλάξασα τὴν ταὐτότητά της μὲ τὸν ἀδελφό της, ὁ ὁποῖος ἦταν ἄρρωστος καὶ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ἀνθέξη στὶς κακουχίες τοῦ πολέμου. Ἡ ἡρωϊκὴ αὐτὴ γυναῖκα πέθανε σχεδὸν ἑκατὸ χρονῶν σ' ἕνα γηροκομεῖο.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

Ὁ ἔρως μοιάζει μὲ ἀσθένεια τοῦ δέρματος. Ὅσο περισσότερο ξύνεται κανείς, τόσο περισσότερη φαγοῦρα αἰσθάνεται.

Ἔπρεπε νὰ μεταχειριζώμεθα τὶς γυναῖκες ὅπως ὁ φιλάργυρος τὸ θησαυρό του. Νὰ μεθοῦμε βλέποντάς τες, ἀλλὰ νὰ μὴν τὶς ἐγγίζουμε.

Οἱ μόνοι ἄνθρωποι γιὰ τοὺς ὁποίους μπορεῖ νὰ πῆ κανεὶς μὲ βεβαιότητα ὅτι μιὰ μέρα θὰ γίνουν ἐχθροί, εἶνε οἱ ἐρασταί.